

***Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja***

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК

Школски есеј

Српски језик

Школски есеј

Празан папир

УПУТСТВА

Пажљиво следите сва упутства. Не окрећите страницу и не пишите школски есеј док то не одобри дежурни наставник. Налепите идентификациону налепницу на све испитне материјале које сте добили у коверти.

Испит траје 120 минута.

У овом делу испита од Вас се очекује да напишете школски есеј.

Можете да се послужите папиром за концепт, а школски есеј уредно препишите на за то предвиђен папир (за уредно писање).

На папир за уредно писање пишите искључиво хемијском оловком.

Пишите јасно и читљиво. Нечитки школски есеј бодоваће се с нула (0) бодова.

Желимо Вам пуно успеха!

Ова испитна књижица има 16 папира, од тога 5 празних.

Српски језик

Школски есеј

Пред Вама је књижевни текст. Пажљиво га прочитајте, а затим и смернице за писање школског есеја. Редослед понуђених смерница не обавезује Вас у обликовању Вашег школског есеја. Можете да се послужите папиром за концепт, а школски есеј уредно препишите на папир за уредно писање. Пазите да Ваш школски есеј буде правописно и граматички тачан. Школски есеј треба имати од 300 до 400 речи.

Проклета авлија

То је у новом и свечаном облику древна прича о два брата.

Откако је света и века постоје, и непрестано се поново рађају и обнављају у свету – два брата-супарника. Један од њих је старији, мудрији, јачи, ближи свету и стварном животу и свему оном што већину људи везује и покреће, човек ком све полази за руком, који у сваком часу зна шта треба а шта не треба учинити, шта се може а шта не може тражити од других и од себе. Други је сушта противност његова. Човек кратка века, зле среће и погрешног првог корака, човек чије тежње стално иду мимо оно што треба и изнад оног што се може. Он у сукобу са старијим братом, а сукоб је неминован, губи унапред битку.

Два брата су се нашла лице у лице, кад је 1481. године, једног мајског дана, на ратном походу, изненада умро султан Мехмед II Освајач. Старији брат Бајазит, коме су биле тридесет и четири године, и млађи Џем, који је тек био узео двадесет и четврту. Бајазит је био гувернер Амасије, са седиштем на Црном мору, а Џем гувернер Караманије, у Конији. Бајазит је био црномањаст, висок, мало погнут, сабран и ћутљив, а Џем крупан, плав и снажан, плаховит и немиран. Џем је, иако још млад, створио на свом двору у Конији круг људи од науке, песника и музичара, и сам је писао добре стихове. Поред тога био је добар пливач, атлет и ловац. »Бујна глава«, без мере у мислима и уживањима, тако да му је дан био кратак и да је од ноћи и сна узимао колико год је могао, да би продужио свој дан. Знао је грчки и читао италијански.

Бајазит је био од оних људи о којима се мало говори. Хладнокрван и храбар, одличан стрелац у рату, он је не само као старији и искуснији него и по својим склоностима много боље познавао велику очеву царевину, њене законе и уредбе, њене изворе прихода и односе са осталим светом. Био је један од оних који се у сваком даном часу баве само једном мишљу и једним послом, и то оним који је најпотребнији и најкориснији.

У трци за упражњеним престолом Бајазит је био бржи и вештији. Џем је имао више присталица и на двору и у војсци. (Знало се да је султан Мехмед био склонији млађем сину и да је желео да га он наследи.) Али Бајазитови људи били су боље повезани и са њим и између себе, и радили су брже. Бајазит је стигао први у Стамбол и преузео власт. Одмах је стао да спрема војску на брата, који се са својом војском налазио на путу из Караманије према Стамболу.

Иво Андрић, Проклета авлија

Српски језик

Школски есеј

СМЕРНИЦЕ ЗА ПИСАЊЕ

1. Одредите којој књижевној врсти припада »Проклета авлија«.
2. Утврдите место радње »Проклете авлије«.
3. Одредите облик и принципе композирања приче.
4. Одредите време у које је прича смештена.
5. Одредите време приче.
6. Протумачите главне ликове и њихову функцију у »Проклетој авлији«.
7. Зашто је Ђамил затворен у Проклетој авлији и каква је његова судбина?
8. Каква је функција Карађоза у тексту?
9. Наведите стилске особине цитираног дела текста.
10. Интерпретирајте симболику наслова текста.

Српски језик

Папир за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас не
пишите у њега.

Blank lined area for writing.

Српски језик

Папир за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас не
пишите у њега.

Blank lined area for writing.

Српски језик

Папир за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас не
пишите у њега.

Blank lined area for writing.

Српски језик

Папир за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас не
пишите у њега.

Blank lined area for writing.

Српски језик

Папир за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас не
пишите у њега.

Blank lined area for writing.

Српски језик

Папир за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас не
пишите у њега.

Blank lined area for writing.

Српски језик

Папир за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас не
пишите у њега.

Blank lined area for writing.

Празан папир

Празан папир

Празан папир

Празан папир

